

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław TROCIUK

Warszawa, dnia 28 sierpnia 2009 r.

RPO-531269-II/06/DK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan

nadinsp. Andrzej Matejuk

Komendant Główny Policji

szanowny Panie Komendancie,

Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił do Pana Komendanta w ubiegłym roku w sprawie wniosków od osób pokrzywdzonych przemocą, które skarżą się na brak działań organów procesowych, w tym Policji, zmierzających do odseparowania od nich osób podejrzanych o znęcanie.

Należy Pana poinformować, że mimo informacji zawartej w udzielonej przez Pana odpowiedzi (dot. pisma z dnia 17 lipca 2008 r. ENP-163/08) o wydaniu w dniu 18 lutego 2008 r. nowego Zarządzenia nr 162 w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”, do Rzecznika wciąż Wpływają skargi świadczące o niebezpieczeństwie, na jakie narażeni są pokrzywdzeni przemocą obywatele, którzy zajmują wraz ze sprawcami wspólnie lokale, mimo wszczęcia postępowania karnego i mimo przypadków kierowania do Policji próśb o pomoc i interwencję. W szczególnie złej sytuacji są pokrzywdzeni czynami sprawców będących w chwili ataków agresji pod wpływem alkoholu.

Z informacji organizacji pozarządowych, w tym Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” wynika, że umieszczani w Izbach Wyrzeźwień sprawcy niejednokrotnie nie są zatrzymywani przez Policję po wyrzeźwieniu i bardzo często wracają do domów mszcząc się na rodzinie, która prosiła Policję o interwencję. Pokrzywdzeni odnoszą przy tym wrażenie, że interwencja Policji koncentruje się wokół

kwestii pozostawiania sprawcy pod wpływem alkoholu, a nie na czynach wymierzonych w pokrzywdzonych.

Kierowanie agresywnych sprawców do izb wytrzeźwień przez Policję wiąże się też z negatywnymi skutkami finansowymi dla budżetu danej rodziny. Nie tylko sam sprawca, ale cała jego najbliższa rodzina, ponosi koszty jego pobytu w izbie wytrzeźwień. W rezultacie pokrzywdzeni niejednokrotnie sami proszą o niekierowanie sprawcy do izby wytrzeźwień uznając, że takie działania Policji potęgują jedynie problemy finansowe rodziny.

Obowiązujące od dnia 1 marca 2008 r., nowe Zarządzenie nr 162 Komendanta Głównego Policji dotyczące zadań funkcjonariuszy Policji związanych z przemocą w rodzinie, na które wskazywał Pan Komendant odnosząc się do poruszonych przez Rzecznika Praw Obywatelskich w wystąpieniu z dnia 25 czerwca 2008 r. kwestii, w mojej ocenie, nie odnosi się szczegółowo do wskazanego problemu traktowania sprawców będących pod wpływem alkoholu. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt. 2 wskazanego Zarządzenia policjant podczas przeprowadzenia interwencji domowej ma obowiązek podjęcia, w razie potrzeby, takich niezbędnych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób będących ofiarami przemocy, jak zastosowanie, na podstawie odrębnych przepisów, wobec sprawcy przemocy środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania. Zarządzenie przewiduje nadto konieczność udzielenia interdyscyplinarnej pomocy ofiarom przestępstw i sprawnej wymiany informacji między komórkami organizacyjnymi policji.

Aktualne informacje wpływające od organizacji pozarządowych zajmujących się pomocą pokrzywdzonym zęcaniem wskazują, że ich podopieczni pytani o ewentualne zmiany związane z wprowadzeniem nowego Zarządzenia nr 162, nie byli w stanie wskazać na jakiegokolwiek różnice w sposobie traktowania ich przez Policję i zmiany metod działania Policji w przypadku interwencji wywołanej przemocą w rodzinie. Podnosili natomiast problem szybkiego kończenia interwencji pouczeniami i pozostawiania pokrzywdzonych oraz sprawców we wspólnym mieszkaniu, tym samym narażając ofiary zęciania na niebezpieczeństwo.

Co więcej, wielokrotnie pokrzywdzeni informowali przedstawicieli podmiotów pozapolicyjnych udzielającym im pomocy, że to oni muszą podpowiadać funkcjonariuszom Policji, co leży w ich obowiązkach w sytuacji zastanej przemocy, względnie, co mogą jeszcze zrobić. Wiele trudności przysparza szczególnie młodym stażem policjantom założenie „Niebieskiej Karty”. Wiąże się to w ocenie organizacji pozarządowych z bardzo częstymi rotacjami personalnymi w patrolach interwencyjnych Policji i niektóre organizacje pozarządowe winą obarczają w tym zakresie kierownictwo Policji.

Mając na uwadze przedstawione kwestie, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14 poz. 147 ze zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o zbadanie przedstawionego problemu i rozważenie uściślenia Zarządzenia nr 162 w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty” czy też algorytmu postępowania funkcjonariuszy Policji, wynikającego z jego treści, o wskazanie, jakie czynności należy przeprowadzić w sytuacji stwierdzonego podczas interwencji zagrożenia, jakie stwarza osoba agresywna wobec pozostających we wspólnym miejscu zamieszkania domowników, a będąca pod wpływem alkoholu czy też innych substancji mających negatywny wpływ na ich zachowanie.

Z poszanowaniem

